

KATALUNA ESPERANTISTO

CIUMONATA OFICIALA ORGANO

DE LA

JARO Va : MAJO 1914

Reglament de la

Federació Catalana d'Esperantistes

Article primer. — Queda constituida amb el nom de «Federació Catalana d'Esperantistes» la federació d'esperantistes en terres de llengua catalana.

Art. segon. — L'objecte de la «F. C. d'E.» es l'unió de tots els esperantistes en terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto, per als fins de la representació aconsellada en la reunió general del V Congrés Internacional d'Esperanto a Barcelona, i per donar compliment a tots els acords i consells, que afectin als esperantistes en col·lectivitat, provinents dels Congressos Internacionals o dels núclics directors de la llengua del Dr. L. L. Zamenhof.

Art. tercer. — Per al millor compliment de l'article anterior, la «F. C. d'E.» publicarà una revista gratis per als federats, l'organització de la qual serà determinada per un reglament especial interior publicat pel cos de redacció i previa acceptació del Comitè Directiu.

Art. quart. — La «F. C. d'E.» constarà únicament de membres individuals, que contribuiran al seu sosteniment amb la quota mínima de TRES ptes. anyals pagades per endavant.

No obstant, tota societat o grup podrà entrar a la «Federació» amb els mateixos drets i atribucions quèls membres individuals i llurs membres podràn pagar les quotes per mensualitats. Per a aquest fi els Presidents s'entendràn amb el Caixer-administrador directament.

Els Presidents dels grups adheritis formaran un Consell Consultiu de la «Federació», an el qual podrà dirigir-se el President de la mateixa per conèixer la seva opinió en els casos en que ho cregui convenient. El Consell informarà mensualment al Comitè de la «Federació», sobre afers esperantistes, fixant especial atenció en lo que fóra de desitjar per a la millor marxa de la «Federació» i de la propaganda esperantista.

Art. quint. — La «F. C. d'E.» serà regida per un Comitè Directiu compost de President, Vice-president, Caixer-administrador de la revista, Vice-caixer-administrador, Secretari i Vice-secretari.

Aquest Comitè serà censor de la revista. El càrrec de Caixer-administrador serà permanent. El què'l desempenyi continuará en el càrrec fins a ordre de la Junta que farà ratificar pel pròxim Congrés.

Art. sisè. — Els federats de cada localitat elegiràn un delegat que tindrà a son càrrec : recollir les quotes dels federats, fer les comunicacions necessàries per als efectes de l'article segon i demés assumptes del regim de la «F. C. d'E.» i ésser l'intermediari entre'l Comitè Directiu i els seus representants.

Els delegats podràn retenir-se, si ho creuen convenient, en concepte de despeses, un 5 per 100 de les quotes que cobrin.

Art. setè. — El Comitè de la «F. C. d'E.» cridara almenys una vegada l'any, en diferent localitat, durant la primavera i en dia festiu, a tots els seus federats, en Assamblea o Congrés general, en el qual, previa ordre del dia, se donarà compte als assistents dels treballs i gestions fets pel referit Comitè Directiu durant son exercici, s'acordarà el lloc on hagi de celebrar-se el vinent Congrés o Assamblea, se nomenaran els individus que hagin de formar el Comitè per al següent exercici, i es discutiràn les proposicions que hagin sigut presentades abans de la sortida del número de la revista anunciant el Congrés o Assamblea, i incloses en l'ordre del dia.

Art. vuitè. — El Comitè estarà facultat per crear les seccions que cregui més convenient per a la prosperitat de la «F. C. d'E.» i de l'Esperanto ; les Junes de les quals seran renovades per cada Comitè entrant.

Serà President nat de cada secció un individu del Comitè designat per aquest.

Art. novè. — Tots els acords de les Assamblees i Congressos seràn presos per majoria absoluta de vots dels socis assistents.

Art. desè. — Les esmenes que vulguin fer-se en aquest Reglament hauràn de presentar-se en temps convenient per ésser incloses a l'ordre del dia i publicades en llur totalitat, car únicament podràn ésser discutides i aprovades en les Assamblees o Congressos generals.

Art. onzè. — La llengua oficial serà l'Esperanto, podent ésser usada la catalana en les Assamblees.

Art. dotzè. — En cas de disolució previ acord de la «F. C. d'E.», els fondos existents, o que resultin de la liquidació, passaran a la «Centra Oficejo», domiciliada a París, per a la propagació de l'Esperanto.

Article transitori. — La «F. C. d'E.» serà domiciliada a Sabadell, carrer de Gracia, 12.

KATALUNA ESPERANTISTO

CIUMONATA OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIONO

REDAKCIJO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Gracia.—SABADELL
KATALUNUJO

Redakcijon korespondajojn bonvolu
sendi al «Redakcio Sekretario : stra-
to, Carme, 30; Barcelono».

NIA DEVIZO : «MARE ESTAS GUTARO»

ENHAVO : *Pri..., Fred. Pujulà. — Deka Universala Kongreso de Esperanto. — V Kongreso de la K. E. F. — Balanç de l'any 1913. — Proponoj al la Kongreso. — IV Literatura Konkurso de la K. E. F. — Tra Germanujo, Fred. Pujulà. — Festo ĉe la violoj, Ch. Brunet. — Enlanda Movado.*

IRMADA per un grupo de mitja dotzena de personnes que no han format mai part de la Federació abans del Congrés d'Olot, i que s'adheriren després d'ell per les raons que's diràn a Sant Feliu, ha sigut distribuïda una fulla plena de falsedats, amb el sol objecte de crear divisions, dubtes i malentesos entre'ls esperantistes.

La fulla i sos autors seràn judicats com cal, en el moment oportú, pel bon criteri dels federats.

Són moltes les protestes que hem rebut, i per donar-hi satisfacció publiquem aquesta nota. Els amics de la Federació ens permetràn que'ls recomanem una mica de paciencia i que estiguin convençuts que's farà la justicia que cal a les coses i a les personnes.

Sant Feliu ens espera, i a Sant Feliu demostrarem una vegada més el nostre entusiasme per l'ideal que'ns acoba i per l'èxit de la nostra Federació i dels nostres Congresos.

Visca Sant Feliu! Visca el V Congrés de la Federació!

LA REDACCIÓ

Pri...

ANKORAU NOVA STRATO «DOKTORO ZAMENHOF»

LA gazetoj publikigas la oficialan decidon de la Urbestrarro de Sant Feliu de Guíxols alprenitan la 21^{an} de Aprilo laŭ kiun la strato de tiu urbo ĝis nun nomita «Travesía de Guíxols» alprenos la nomon de «Doktoro Zamenhof».

Mi estas certa, ke neniu loganto en tiu strato kontraŭstaros la decidon malgraŭ la ĝeno, kiun momente okazigas la ŝango de strata nomo al komercistoj kaj eĉ simplaj personoj, kaj ke post la Kongreso de nia Federacio — dato interkonsentita kun la Urbestrarro por la malkovro de la tabulo — ni havos en Katalunujo, kvar stratojn de kvar gravaj urboj kun la nomo de nia glora, de nia kara kaj amata majstro.

La fervoro de la Gišola Urbestrarro ne estas nova. Tuj de la unua momento ĝi apogis nian celon kaj movadon, ĝi aliĝis al la V^a Internacia kaj voĉdonis helpmonon por sendi Delegiton; ĝi gastas la kursojn de Esperanto en la urba lernejo, postulas ke la Profesoro havu la Diplomon de la Federacio kaj pagas al li ducent spesmilojn ĉiujare. Nun ĝi voĉdonis saman kvanton por festi niajn kongresojn. Jam antaŭ du jaroj, Sant Feliu de Guíxols gastis la Kongreseton de la Gerona Ligo, kaj oni povis tiam konstati la entuziasmon de la urbo kaj ĝian afablecon.

Kiam antaŭ dek jaroj mi estis invitita fari paroladon en Gišols, kiun mi faris kun sinjoro Sabadell, kiu okaze trapasinte la komarkon akceptis akompani kaj helpi min, la milo de personoj — preskaŭ ĉiuj laboristoj kun edzinoj kaj infanoj — kiuj nin aŭskultis, jam estis fervoraj al nia ideo. Ni ne forgesu, ke la logantaro de Gišols estas respublikana, el la partio de tiu eminenta viro Pi y Margall, prezidinto de la Hispana Respubliko, kiun ni devas rigardi kiel unu el la plej gravaj propagandistoj de nia lingvo.¹ Ni ne devis elspezi grandan laboron en dek jaroj por fari el Gišols fortikaĵo de nia movado. Du fojojn ankoraŭ mi publike propagandis — unu el ili kun mia edzino; alian parolis S-roj Sabadell, Dalmau, Coll kaj Grau. Tio suficiis. Nun la urbo decidis pruvi al ni ke niaj paroloj ne estis senutilaj kaj la urbo de la bela haveno, kie la bluego de l' akvo enkadrigas en la

1. Vidu gazeton «El Nuevo Régimen».

mirindaj okroj de l' rokaro, la urbo de la eleganta promenejo, de la orkolora sablejo, de la vivoplenaj fabrikejoj kie la laboro ŝajnas ludo, tiu urbo liberiĝema, progresema, lulilo de verkistoj kaj pensuloj, kie la spriteco de la popolo, la trajtoj de l' vizaĝoj, la pagana sento de la vivo memorigas la pragrekojn, kiuj tie haltigis siajn ŝipojn, tiu urbo juvelo de nia lando, estis de nun por ni ankaŭ la urbo de la strato «Doktoro Zamenhof».

Kiam en ĉiu urbo kaj urbeto troviĝos unu strato, unu promenejo kun la nomo de la elpensinto de Esperanto, kiam ĉiu urbestraro, aŭ almenaŭ la plej gravaj el nia lando estos montrinta tiel la opinion de la popolo pri la Lingvo Internacia, kia Parlamento kuraĝos ne atenti iliajn postulojn kaj ne obej la premantan volon de tiu originala plebiscito?

Ni laboru konstante, konfidante al la estonteco, sen senpripensa rapidemo, kaj ni iru amase al Giſols danki la urbon kaj la urbestraron je la persono de la urbestro Sinjoro Durà, kiam li oficiale malkovros la tabulon sur kiu estos ĉizita la nomo de nia Majstro.

Tiam, post la soleno, ni povos telegrafi al la Barcelona Urbestraro kaj demandi ĝin : kio fariĝis la dokumento per kiu ĉiu societo, deputito, kaj politika partio de Barcelono petis de la Urbestraro de Barcelono, ke ĝi donu la nomon de nia Majstro al grava strato? Kio fariĝis la promeso, kiun la tiama urbestro faris al Sinjoro Sabadell prezentinto de la dokumento? Ĉu tiu dokumento, tiu promeso, dormas en ŝranko malgraŭ la volo de l' popolo?... Ni bruos, ni vekos ĝin...

Se en kataluna lingvo *esperi* signifas ankaŭ *atendi*, en Esperanto ne; kaj ni estas esperantistoj.

FRED. PUJULÀ

DEKA UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

Paris 2-10 de Augosto 1914

Dum sia lasta kunsido, la organiza Komitato, interkonsente kun la Konstanta Komitato de la Kongresoj, decidis ke la kotizo al la DEKA KONGRESO restas fiksita je 15 fr. por ĉiu plena karto, kaj 10 fr. por ĉiu suplementa karto, ĝis la 15^a de Julio.

Al la personoj, kiuj jam sendis 25 fr. oni redonas la diferencon.

V Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio

PROVIZORA PROGRAMO

Dimanço, 28^a

Matene : 11^a, Oficiala alveno de la Kongresanoj — 11'30, Oficiala akcepto ĉe la Urbdomo — 12^a, Sardanoj. — *Posttagmeze* : 3^a, Oficiala malfermo de la Kongreso. Unua labora kunsido. — 6^a, Kunsido de la Kataluna Katolika Ligo. — 7^a, Sardanoj ĉe la mara promenejo. — *Vespere* : 10^a Societa balo en la Nova Kazino «La Constancia» dediĉata al la Kongresanoj.

Lundo, 29^a

Matene : 8^a, Meso kun kantoj en la parohpreĝejo. Predikos esprante D-ro Josep Casanovas, el Gérone. — 9^a, Kunsido de Gérona Esperantista Ligo. — 10'30, Dua labora kunsido kaj fermo de la Kongreso. 12^a, Inaŭguracio de la marmora tabulo ŝanganta la nomon de unu el la urbaj stratoj per tiu de D-ro Zamenhof. — 1'30, Oficiala festeno. — *Posttagmeze* : 4^a, Festo de la Floraj Ludoj. — *Vespere* : 10^a, Bukeda balo.

Ekzamenoj

Dimanço 28^a — 5'30 h. posttagmeze : Skribaj.

Lundo 29^a — 6'30 h. posttagmeze : Parolaj.

KONGRESAJ SCIIGOJ

La Comissió Organitzadora, en sessió del dia 29 d'abril prop-pasat, prengué els acords següents:

1.^r Fer avinent a tots els federats que desitgin assistir al Congrés que se serveixin comunicar-ho al President d'aquesta Comissió (carrer de la Penitència, 11).

2.^r Fixar la quota de 5'25 ptes. per al banquet. S'agrairà als congressistes que desitgin prendre part en aquest acte que ho comuniquin lo més aviat possible.

3.^r Rellevar del pagament de la quota de congressista de G. E. L. a tots els associats a la mateixa.

4.^r Pregar a tots els grupos assistents al Congrés que no s'oblidin de la senyera o estandard que'ls representi.

Tabelo de la Hoteloj

Nova Hotelo, 6 p-toj ĉiutage — Hotelo «Marina», 6 p-toj ĉiutage — Hotelo «Centro», 5 p-toj ĉiutage — Hotelo «Las Noyas», 6 p-toj ĉiutage — Hotelo «Comercio», 5 p-toj ĉiutage.

Hortabelo de la vagonaroj, kiuj veturas inter Ĝerono kaj Sant Feliu de Guíxols.

El Ĝerono :	7'10,	9'15,	15'55,	18'05	(12'05) ¹
alveturas en Sant Feliu :	9'05,	11'05,	17'50,	19'50	(14'05)
El Sant Feliu :	3'45,	6'35,	13'20,	15'15	(9'15) ¹
alveturo en Ĝerono :	5'30,	8'30,	15'10,	17'10	(11'05)

Hortabelo de la aŭtobusoj, kiuj veturas al Sant Feliu de Guíxols

El Palafrugell :	9'30,	13'30.
Alveturo en Sant Feliu :	10'30,	14'45.
El Sant Feliu :	8'30.	
alveturo en Palafrugell :	9'20.	

Prezo : 2 ptojn, ĉiu vojaĝo.

El Sant Feliu :	10'30,	14'45	(Dimanĉe kaj lunde : 4'30)
Alveturo en Caldes de Malavella :	11'30,	15'45	(id. id. : 5'42)
El Caldes :	17'30		(Dimanĉe kaj lunde : 8'19)
Alveturo en Sant Feliu :	18'15		(id. id. : 9'20)

Prezo : 2'25 ptojn ĉiu vojaĝo.

Hortabelojn de vagonaroj al Ĝerono, Caldes de Malavella kaj Palafrugell ĉiu povas peti en la stacidomoj. Ni ne povas ilin publikigi, ĉar ni estus devigataj presigi la tabelaron de l' tuta fervojo-reto kataluna. Ni esperas, ke niaj dubgitoj kaj korespondantoj klopodos publikigi per la enurbaj ĵurnaloj la antaŭajn tabelojn.

Ni publikigas la belan suplementon kun vidaĵoj el Sant Feliu de Guíxols, kiun la Organiza Komitato de la V^a Kongreso de K. E. F. eldonis por instigi la federacionojn ĉeesti en la festoj, kiujn la gastama urbo preparas por la esperantistoj.

Kun tiu ĉi numero estas sendataj la insigno de kongresano kaj la karteto por fervoja rabato, kiujn la K. E. F.-anoj devas uzi por la Kongreso.

1. Nur lunde, jaûde, sabate kaj dimanĉe.

Balanç de l'any 1913

ENTRADES A CAIXA

	Pessetes
Existencia en caixa en 1/1/1913.	230'85
Cobro de 20 quotes de 1912	60
Cobro de 419 quotes de 1913.	1,257
Augment voluntari de 1 ptes. de les <i>Membro-kartoj</i> núms. 29, 30, 90, 99, 370, 411, 511.	7
Import d'11 quotes d'examen per a <i>profesoreco</i>	55
Import de 2 quotes d'examen per a <i>kapableco</i>	6
Venda de K. E. <i>ponumere</i>	39'70
Venda de sagells de propaganda.	109'30
Import provenint de la sotscripció oberta per a la bandera K. E. F.	227'55
<i>Total</i> ,	1,992'40

SORTIDES DE CAIXA

Mes	Dia		Pessetes
Janer . . .	23	Factura «L'Avenç»	100
» . . .	31	Factura «L'Avenç»	25
» . . .	31	Correu i remesa revista.	8'50
Febrer . . .	26	Factura «L'Avenç»	145
» . . .	28	Correu i remesa revista	11'35
Març . . .	9	Viatge Girona preparació Congrés Olot.	16'40
» . . .	10	Entrega a J. Horta a compte.	125
» . . .	31	Correu i remesa revista.	11'70
Abril . . .	2	Factura «L'Avenç»	105
» . . .	13	Factura J. Garriga, prev.	25
» . . .	18	Factura «L'Avenç»	100
» . . .	30	Correu i remesa revista.	9'25
» . . .	30	Factura «L'Avenç»	135
» . . .	30	Factura J. Horta.	100
Maig . . .	29	Per a 2 exemp. A. Dürer	15
» . . .	31	Correu i remesa revista.	11'10
Juny . . .	26	Factura «L'Avenç»	100
» . . .	30	Correu	1'25
Juliol . . .	30	Correu i remesa revista.	15'75
Agost . . .	30	Correu i remesa revista.	9'85
Setembre . .	4	Entrega «L'Avenç»	125
» . . .	30	Correu	1'50
Octubre . .	15	Entrega «L'Avenç»	75
» . . .	30	Correu i remesa revista	14'30

Mes	Dia		Pessetes
Novembre . .	30	Correu i remesa revista	1'10
Desembre. . .	29	Factura de J. Altura	135'50
» . . .	31	Saldo factures «L'Avenç»	414
» . . .	31	Correu i remesa revista	15'45
» . . .	31	Despeses de Presidència durant l'any	52'40
» . . .	31	Quota de 1913 a la C. O. París	22'55
		Total.	1,926'95

RESUM

	Pessetes
Despeses generals	1,926'95
Valor 5 % retingut per diversos delegats, sobre ptes. 576	28'80
Existencia en caixa en 31/12/1913	36'65
Total.	1,992'40

El President accidental, *Dv. Joaquim Coll.* — El Secretari, *Manuel Bordas*

El Caixer-Administrador, *J. Piferrer*

Proponoj submetotaj al la aprobo de la Kongreso

El sots-signat sotmet a l'aprovació del V Congrés Esperantista Català les següents proposicions:

1.ª Que, atenint-se a lo prescrit en el primer article dels Estatuts de la K. E. F., el qual diu : «Queda constituida la Federació d'esperantistes en terra de llengua catalana, l'acció de la K. E. F. es faci extensiva a Mallorca; i, no podent-se'n fer a Valencia, Rosselló i altres països de parla catalana, per tenir, aquestos, federacions creades, se pacti amb ells una confederació catalana.

2.ª Que'l professors de la K. E. F. es constitueixin a manera d'institut o academia esperantista catalana, que hauria de dedicar-se a estudis d'Esperanto en relació amb la llengua catalana : per exemple, fer traduccions, cercar l'equivalent amb Esperanto a paraules catalanes difícils de traduir, determinar el gir que s'hagués de donar a frases i modismes catalans d'interpretació difícil, etc.

Aquest cos és el que hauria de consultar el Comitè Directiu de la K. E. F. sempre que s'hagués de resoldre algún punt lingüístic; po-

dent també, aquell, ésser utilitzat com a cos consultiu. Aquest institut hauria de regir-se per un Estatut redactat per una ponencia nomenada a l'efecte. — J. AMADES.

1.ª Car la pràctica demostra que no és possible en un sol examen, i en la forma un poc precipitada que ha d'usar-se en els Congressos, conèixer totalment les aptituds dels examinats, no's donarà el títol de PROFESORECO de la K. E. F. sens abans haver obtingut el de KAPABLECO.

2.ª Amb el fi de facilitar l'adquisició de títols de KAPABLECO, es faculta als tribunals examinadors dels cursos d'Esperanto (sempre que siguin formats amb professors de la K. E. F., o altres esperantistes la competencia dels quals acceptarà previament el Comitè de la K. E. F. escoltat el consell favorable de la Delegació Catalana de Lingvokomitatanoj) perquè donin títols de KAPABLECO, segons el resultat dels examens, havent de subjectar-se, els examinats, a les condicions econòmiques establertes, i havent, els examinadors, d'enviar els originals escrits aprovats, i una certificació de l'examen.

3.ª Car l'èxit dels Congressos depèn del nombre d'assistents als mateixos, a fi de fomentar aquesta existència no's podrà canviar la data de llur celebració una vegada assenyalada, fòra cas de força major, a judici del Comitè de la K. E. F.

4.ª Amb el fi de regularitzar els Congressos i aconseguir que siguin profitoses les tasques llurs, s'estableix un Reglament dels Congressos. Per portar a cap aquesta obra es nomena una Comissió especial que, de lo practicat en els últims Congressos, extraurà unes bases que s'assajaràn i aprovaràn en el VI Congrés de la K. E. F. — DR. J. COLL i FRED. PUJULÁ.

Mi havas la honoron prezenti al la V^a Kongreso de la K. E. F. la jenajn modifojojn farotajn al la Regularo de la Konservantaro de Floraj Ludoj.

Redakti jene parton de la III^a regulo:

Tiu elekti devos okazi aŭ dum la Kongreso de K. E. F. aŭ dum la du monatoj, kiuj sekvas post ĝi.

Nova redakto por regulo IV^a:

La membroj de la jugantaro elektos el si la personojn, kiuj plenumos la oficojn de Prezidanto kaj Sekretario; tiu lasta plenumos ankaŭ la oficon de Sekretario de l' Konservantaro dum la intertempo de unu konkursو al la sekanta.

Forigo de la vortoj el regulo IV^a : Ankaŭ ili lektos la Jarkonservanton, k. c. ĝis fino de l' regulo.

Forigo el la regulo IX^a de la vortoj : *La proponintoj k. c. ĝis fino de l' regulo,*

Aldono al la regularo:

La Konservantaro kunsidos dum la ĉiujaraj kongresoj de la K. E. F. por plenumi la I Regulon. En la kunsidoj estos permesata nur la lingvo Esperanto. — J. GRAU.

Condicions que hauràn de reunir els grops i les societats per a ésser federats a la K. E. F.

1.^a Constar almenys de 10 membres en els pobles de més de 1,000 habitants, i de 5 en els pobles de menys de 1,000.

2.^a Cap societat ni cap grop no's podrà federar-se si no estàn legalment constituits.

3.^a Els grops i les societats actualment federats tindràn un mes de temps per a enviar a la K. E. F. copia del Reglament aprovat per l'autoritat corresponent, i una llista composta almenys de 10 o 5 membres, per comprovar que estàn en les condicions degudes. Els que no ho estiguin tindràn tres mesos de temps per a posar-s'hi.

4.ª Després de la celebració del V Congrés de K. E. F. no podrà ingressar a la Federació cap societat ni cap grop que no reuneixi aquestes condicions. — TARRAGONA ESPERANTA.

IV Literatura Konkurso de la K. E. F.

LISTO DE DEVIZOJ DE L' VERKOJ RICEVITAJ

N-roj 19, Timemulino, — 20, Tagiĝo, tagiĝo radias en rond'. — 21, Amo. — 22, Patrineto de Amo. — 23, Pli bela ol ondo, pli fortia ol vento... — 24, La Reĝino de la Floroj. — 25, Omnia vincit amor, nos et cedamus amori (Virgilius). — 26, Se la tero estas ĉapelo de Dio. — 27, Reĝino Ĉiela. — 28, Encongida. — 29, Sub tiu ĉielo tiel blua. — 30, Fatima. — 31, La tri malamikoj. — 32, Tempo de feliĉo. — 33, Oja Nicho de Veranca. — 34, Ĉar amas. — 35, Paska mateno — 36, Obstino, espero, pacienco. — 37, Ni verkas, ni verkas, neniam lacigas. — 38, Ĉu mi? — 39, Heŭreka. — 40, Dolnjo. — 41, Kial ŝi timas. — 42, Mi volas liberecon. — 43, Amor che muove il Sole (Dante). — 44, Traduttore... Tradittore? — 45, Salix Babylonica. — 46, Ĉu vi ŝatas la bestetojn. — 47, Volo estas povo. — 48, Eĉ unu velk-

floro. — 49, Merkuro. — 50, Lumo kaj vivo. — 51, Stranga efekto de komprenebla kaŭzo. — 52, Gothland. — 53, O tempora! O mores!. — 54, La monto de la verda suno. — 55, Eble. — 56, Caritas. — 57, Mater Amabilis. — 58, Tra la maro... ondaro. — 59, Brako ĉe brako irante. — 60, «E vidi una leggiadra donna e bella su l'erba...». — 61, Frato, mi amas vin! — 62, Herder. — 63, Amdeziro. — 64, Pekoj kaj eraroj estas ecoj de l' homaro.

Post la dato fiksita kiel limo por akcepto de verkoj, estis ricevita verko kun devizo «Jen.»

La Verdikton la komitato konigos per la enlandaj gazetoj antaŭ la Kongreso.

Tra Germanujo

V

 INJORO Oskar Fromm kun dankinda afableco sendis al mi bonegajn informojn pri Berlino. Li eĉ, ne povante persone veni al la stacidomo, petis de S-ro Luczenbacher, hungaro, ke li plenumu tiun taskon. Mi multe deziris premi la manon de S-ro Fromm kaj parole danki lin; tamen, la afableco de ĉiuj malebligis la mian, S-ron Fromm mi ne povis eĉ viziti. Mi de ĉi tie lin redankas.

Mi konservas inter miaj memorajoj tre kuriozan portreton memore desegnitan de S-ro Schiff sur la telegramo, kiun li ricevis de S-ro Rockmann, por ke S-ro Luczenbacher rekonu min. La portreto estas tre trafita, sed videble S-ro Schiff ne estis tre konvinka pri siaj desegnistaj kapabloj kaj la simileco, ĉar li mem persone delasis siajn multajn aferojn por akcepti min persone.

La afablaj berlinanoj ebligus al mi verki senfinan raporton pri nia vizito al la germana ĉefurbo, sed mi promesis paroli malmulte kaj nur pri aferoj rekte rilatantaj al la lingvo.

Kun S-ro Luczenbacher ni vizitis kelkajn fabrikojn kaj ankorau ni mirigis oficistojn. Miaj kunvojaĝantoj jam ne miras, sed ili ĉiam pli bedaŭras ke ili ne lernis Esperanton kaj ripetas siajn promesojn lerni ĝin tuj kiam ili revenos en la hejmon. Cetere, ni pasigas kelkajn horojn en la vagonoj, mi klarigante regulojn, ili lernante frazojn.

S-ro Luczenbacher certe estas konvinkita pri tio, ke ni ne estas seriozaj personoj, de kiam li vidis nian sistemon varbi al Es-

peranto belan fraŭlinon, kiu veturas en nia vagonfako. Mi rakontos la aventuron. Aŭdante nin paroli nian lingvon, la fraŭlino ridetis. Ni decidis esperantistinigi ŝin. Per signoj Joakimo Cuatrecasas montras la steleton, ke li bedaŭras ne scii la germanan. Si demandas germane: «*Cu vi estas fremdaj?*» Mi deziras ridi, sed serioze eltiras ŝlosilon, kiun mi donas al ŝi, kaj skribas sur papero : «*Ni est'as ankoraŭ pli malproksim'a'j.*» La fraŭlino deĉifras, kaj tordigas de rido. Si redonas la ŝlosilon mirigite. Mi reskribas : «*Ni parol'as Esperant'on.* Vi devas lern'i ĝi'n». Si deĉifras, jesas per la kapo, kaj redonas la ŝlosilon. Kaj Joakimo Cuatrecasas skribas «*car vi estas tre bela!*». Si deĉifras... kaj ne plu redonas la ŝlosilon. Si lernos.

Unu rakontinda aventuro, ankaŭ pro lingvo, kvankam ne internacia, okazis al ni en Berlino. Ni eniras en novan restoracion rekomentitan al ni de S-ro Schiff. Ni estas ok personoj... Ĉiuj mangotabloj estas okupitaj escepte unu por ok personoj, kiu nur estas okupita de sinjoro, kiu grave mangadas. Ni sidas tamen. Ni konsideras lian mienon kaj faras kelkajn rimarkojn pri li, ĉu li estas tuj finonta, ĉu li havas ankoraŭ appetiton. La sinjoro mangas kaj silentas.

La problemo de la mangoj estis tre grava precipice por la sinjorinoj, kiuj ne satis la germanan kuirarton. Mi devas klarigi la pladajojn kaj raporti pri la spicoj, gustoj, grado de kuireco, entenaĵoj, antaŭ ol ili decidiĝas riski elekton. Feliĉe la sinjoro mangas aferon, kiu vide plaĉas al la sinjorinoj. «*Mendu tion, kion mangas nia samtablano, — ili diras — Tiu bovidajo aspektas bone.*» Sed la sinjoro, sin turnas al la sinjorino kaj diras katalune *«Dispensi senyora, però això és llomillo»* (Pardonu, sinjorino, tio ĉi estas porka lumbajo...) La sinjoro estas tute *simple* mia samliceano Alquiza, kies lito en la liceo estis apud la mia, kiun mi ne vidis de antaŭ dudek kvin jaroj! Kvankam li iom logis en Barcelono, sub sia barbo li estis por mi maskita, kiel mi kun la mia estis nekonebla al li, kiun mi devas renkonti en Berlina restoracio post kvarono de jarcento... dank' al nia kataluna lingvo! Kompreneble, nia lingvo estas la plej bona en la mondo!... Se ni estus parolintaj Esperanton certe ni ne rekonus nin reciproke.

Unu tagon, la tago, kiun oni dediĉas al mortintoj, post longaj trasercoj ni trovis la tombon de kara amiko mia, kiu malproksime de siaj lando kaj familio tragike mortis en Berlino. Kelkaj katalunaj vortoj ĉizitaj sur la ŝtono, memorigas lin al la pasantoj. Li estis fervora esperantisto. En Berlino mem mi lernigis al li la lingvon antaŭ kelkaj jaroj. Ni dediĉis unu penson al la boneco de la samlandano kaj samdeano. Estis nokto, pluvetis, kiam ni forlasis la tombejon. Malgajaj

lumetoj trairas la avenuojn. Kelkaj malfruiĝintoj tie ĉi tie ankoraŭ kaŭras siajn ombrojn super la tomboj, elŝiras herbetojn, ordigas florojn... Berlino bruas malproksime kaj ni revenas en la urbon avidante reenspiri ĝian vivon.

La afableco de S-ro Hahn en Leipzig, tiu de S-ro en Munheno ne estis escepto de la afableco ĉies kaj ĉiea. Ni pasigis belajn momentojn en ambaŭ lastaj urboj, kaj en la unua ni laboris ankaŭ per Esperanto. Rimarkinda estas la hotelo, kie ni logis en Munheno, la Hotel Reischoff, granda, komforta firmo, kies mastro S-ro Bischoff, liaj filinoj, lia kasistino, parolas flue Esperanton kaj akceptas la samideanojn kun samideana afableco. Mi rekondendas ĝin al ĉiu, kiu trapasos la belan Bavaran urbon.

Tia estis nia vojaĝo tra Germanujo per Esperanto. Per ĝi mi varbis al nia movado kvar novajn gadeptojn, kiuj neniam forlasos nin, ĉar antaŭ ol kun la lingvo mem ili praktike konatiĝis kun la interna sento de la lingvo.

FRED. PUJULÀ

FESTO ĈE LA VIOLOJ¹

Al S-ro Frederic Pujulà.
Al Finoj Eulalia kaj Teresa Rosell,
Al katalunaj Gesamideanoj,
tiujn versojn kun rimado je la maniero
de Manel de Cabanyes.

Ĉe l' rando herbplena de l' granda arbaro
Okazis la festo dum milda vespero...
Ci-tagon la tero ellasis la vivon
Al multaj burĝonoj.

Akceptis, Violoj, angule de ŝtupo,
Tulipojn, diantojn je helaj koloroj,
Je dolĉaj odoroj liliojn kaj rozojn
Kaj... ĉiujn venintajn.

¹. Kelkaj niaj legantoj petis, ke ni konigu la poezion aluditan de S-ro Pujulà en lasta numero de K. E. por ke ili povu ĝui tiun belan verkon. Kun la afabla permeso de *La Revuo* ni povas komplezi la petinton kaj, ni esperas, ankaŭ la ceterajn federacionojn.

Je branĉoj vidigis globetoj konvalaj
 En kiuj por lumi brilegis lampiroj.
 Nu! laŭ la flordiroj, l' ornam' eleganta
 Plej bone aspektis.

Post tint' sonorila ĉe tur' de l' preĝeo,
 La festo komencis per rava koncerto.
 Violoj kun sperto ja estis dungintaj
 Kardelojn por ludi...

Okazis — tre strange — konkursoj diversaj,
 Eĉ veraj florludoj; luktad' papilia.
 Petalo lilia ja estis premio
 Al glora venkinto.

Sed ludis l' orkestro ĉe branĉo de kverko.
 La paroj turniĝis. Kaj iom ebriaj
 Pepadoj ekkriaj aŭdiĝis ĉe nestoj:
 Birdetaj kisetoj!

Ĉe mezo de l' festo la steloj sin montris
 Kaj lumis al floroj, ĝis kiam Mateno
 Alvenis kun peno levadi de l' nokto
 Vualon la nigran.

La tagon, la floroj, dormantaj, tro lacaj
 Ne povis odori aŭ esti koketaj;
 Sed ĝojis la etaj humilaj violoj
 Pro sia sukceso.

CH. BRUNET (*Bordeaux, Francujo*)

Krom la suplemento, insigno kaj rabatkarto por fervojo oni trovos folion de belaj markoj propagandaj, el donitaj okaze de la Kongreso, de nia amiko S-ro Amades, kiujn li donacas al ĉiu federaciano. La eldono estis farita en 5 diversaj koloroj. La samideanoj, kiuj volas posedii la ceterajn markojn, povas sin turni rekte al la eldoninto, S-ro Amades, Peu de la Creu, 10, Barcelona.

ENLANDA MOVADO

BARCELONA¹

La 4^{an} de Aprilo je la deka vespero komenciĝis en la kunveno festo ornamita de *Supren*, kien iris amaso da samideanoj el ĉiuj enurbaj grupoj, la koncerto kaj festo anoncitaj. La dancistaro de «Casal Nacionalista Martinenc» sub gvidado de nia samideano, eminenta folkloristo, S-ro Aureli Campany dancis kelkajn el la antikvaj populaj dancoj katalunaj, pri kiuj S-ro Campmany faris paroladeton rakontante ilian originon, epokon kaj ceterajn detalojn.

Oni admiris la ĝustecon kun kiu estis dancataj la *Patauf*, *Bullangera* kaj la ceremonian *Ball de l'Indiot*. La solena *Ball Pla*, nobela danco *Espunyolet*, *L'hereu Riera* kaj la *Ball del Ciri*, eleganta danco ankoraŭ en uzo dum la jaraj ĉeffestoj en kelkaj vilagoj katalunaj, ĉarmis nin kaj havigis al la dancistoj varmajn aplaŭdojn. Ankaŭ la *esperantistan*, kummetitan el motivoj de katalunaj popul-dancoj, dancon *La Rondo* la geanoj de «Esbart Dançaire» dancis tre bone.

Gefratoj Eulalia kaj Josep M.ª Soler ludis flute kaj piane diversajn kompoziciojn, kiujn aplaŭdis brue la ĉeestantaro.

La partoprenintoj estis laŭpove regalataj de la Komitato de B. E. S. kiu dankis nome de ĉiuj samideanoj la helpon, kiun ili donis al la festo.

Post fotografado la festo daŭris per balo, kiu finiĝis je la 2.^a postnoktomeze. Ni ne citas nomojn de karaj amikoj ĉeestintaj kiujn ni salutis kun plezuro, por ne riski forgesojn bedaŭrindajn. Ni ripetu nur, ke el ĉiuj grupoj barcelonaj venis sukcesigi la feston multaj samideanoj.

La tria festo de la programo estis propaganda publika paroladaro, kiu havis lokon en la *Esperanta Racionala Grupo* la 5^{an} de Aprilo. Ĉiuj geceestantoj estis laboristoj, multaj el la kvartalo de Poble Nou.

S-ro Caballero, prezidanto de *E. R. G.* komence salutis ĉiujn kaj cedis la prezidan lokon al nia samideano S-ro Grau, kiu tuj donis parolon al S-ro Renom.

Per flua dirmaniero li vidigis la efikon nobligan de Esp. inter la laboristoj, kiuj eltiras el ĝia studado gravajn plezurojn kaj profitojn per la konatiĝo kun medioj novaj kaj interrilatiĝo kun amikoj kaj kamaradoj el la tuta mondo. Faris konsiderojn pri tio kaj stimulis al lernado de nia lingvo. Ricevis multajn aplaŭdojn.

S-ro Serrat flame kaj konvinke parolis pri la praktika uzebleco

I. La sekvantan raporton jam kompostitan por la *Bulteno de «Barcelona Stelo»* ni publikigas, ĉar tiu grupo devis ĉesigi la eldonon de sia Bulteno, tial ke ĝia kasiro S-ro Pascuet malaperis el Barcelono forportante la tutan monon de la grupo.

de Esperanto en la interrilatoj ĉiuspecaj kaj prezentis pri tio ekzemplojn. Diris, ke Esperanto estas fakte plej bona rimedo por proletariaj bezonoj, tial ke ĝi nepostulante grandan penon liveras al laboristoj solvon de l' malfacilajoj, kiujn ili renkontas pro malsameco de lingvoj ēs la internaciaj organizacioj kaj rakontis pri kelkaj utiloj de Esperanto de li mem spertitaj en fremdlando. Finis sian paroladon per varma alvoko al la studado de Esperanto. Aplaŭdado aŭdigis post lia bela parolo.

S-ro Grau parolis esperante por kuraĝigi la samideanojn kaj montri al la neesperantistoj la belecon kaj parolfacilecon de la Zamenhof'a lingvo. Diris, ke la ĝuoj ricevitaj pro Esperanto, la profitoj de ĝi donitaj, la partopreno en la internacia mondo tute fermita por la laboristoj, kiuj ne konas Esperanton — kreas al la esperantistoj ŝuldon, kiun ili devas pagi per propagando senlaca. Citis kelkajn manierojn propagandi en diversaj rondoj kaj montris ke almenaŭ pro egoisma utiligo de la lingvo, kies efiko kreskos des pli granda farigos ĝia kampo, oni devas ĝin diskonigi. Komparis la organizon de laboristoj al organizo de la esperantistoj kaj rekomenidis disciplinon, kiel sole bonan certigon pri triumfo. Aludante al la individuismo de katalunoj, parolis pri la intensa ĝojo de konsciulo, kiu partoprenas en organizacio lin respektanta kaj diris, ke nenio estas pli agrabla kaj kuraĝiga, ol senti sin libera en pac-a armeo, kiun oni tial helpas per tuta forto kaj valoro. Rememorigis ĉiujn, ke la devo de persono samopinianta kun movado bona, kiun li juĝas malbone gvodata, estas ne apartigi de ĝi, sed en ĝia interno klopodi senlace por vidigi la eraron kaj korekti ĝin.

Dankis la ĉeestantojn por la atento per kiu ili aŭskultis la parolintojn kaj fermis la feston meze de entuziasmaj aplaŭdoj al lia parolado.

REUS

Completament agens an aquesta qüestió, i planyent de debò les enemistats entre *samideanoj*, publicuem la següent lletra, la responsabilitat de la qual va a càrrec de son autor. Els companys de *Tarragona Esperanta* tenen aquestes pàgines a llur disposició. A uns i altres preguem concretin, i diguin en poques paraules llurs arguments. ¿No fóra possible dir un sol mot : *samideano*, i allargar-se la mà d'amic? Nosaltres serem ditxosos si de l'exposició de càrrecs públicament ne resulta un públic renuament de relacions. — K. E.

Senyor Director de KATALUNA ESPERANTISTO. — Barcelona.

Distingit senyor meu:

Marge-peu que motiva la present és la crida feta en la plana 26 de la revista que vostè amb tanta cura dirigeix, i que és corresponent al febrer finit.

Faig-li avinent que redacto la present en català perquè son contingut quedí dins de casa, a fi que la gent forastera no prengui nota d'eixos afers.

Sense voler haig d'ésser un poc extens, per posar en clar aquelles notes contradictòries.

Nova Semo organitzà, i celebrà el dia 19 d'octubre de 1913, una Assamblea Esperantista, que vaig honrar-me en presidir. En ella el president de *Tarragono Esperanta*, en Domènec Obiol, amb caràcter de representant d'aquell grop, proposà la fundació d'una Lliga Esperantista Provincial, acompañant un projecte d'Estatuts per a la mateixa. Els de *Tarragono Esperanta*, de primer antuvi, volien aprovar els Estatuts en aquell mateix acte; però desistiren al veure l'espiritu general dels reunits, que era favorable a estudiar-lo previament. Així les coses, s'otorgà un vot de confiança al que suscriu perquè enviés una copia del projecte d'Estatuts presentats per *Tarragono Esperanta* a tots els *grogs* de la província, i que a l'ensembs els invités a reunir-se en el dia festiu que estimés oportú.

Complint aital comanda, vaig convocar la reunió de delegats per a l'11 de janer. En aquell dia vam reunir-nos en el Centre de Lectura, de Reus, els delegats de 17 *grogs* esperantistes, que's nomenen en el K. E. de febrer. Aprovarem per unanimitat els Estatuts de la E. T. P. L., el text dels quals era completament distint del proposat per *Tarragono Esperanta*.

Se procedí acte seguit al nomenament del Comitè Directiu, i en la primera elecció, que fou la de President, s'entaulà discussió amb motiu d'haver-hi dos candidats : en Domènec Obiol, President de *Tarragono Esperanta*, i en Pere Aguadé, de Reus. No arribant a un acord, se procedí a votació, votant tots els delegats el Sr. Pere Aguadé, menys tres, que votaren el Sr. Obiol.

Aqueixa és l'història. Fàcil és comprendre perquè *Tarragono Esperanta* no s'ha adherit a la Lliga, segons diu el Sr. Obiol en la seva nota. No obstant, *Tarragono Esperanta*, de fet, és adherida a la Lliga des del moment que son delegat Sr. Vinyes va aprovar, en nom de *Tarragono Esperanta*, els Estatuts de la E. T. P. L. I perquè la majoria de delegats no van voler votar el Sr. Obiol per a la presidència de la Lliga, és per això que s'ha cercat un pretext, però tant minçó com ho és el dir que posteriorment s'han enterat que hi havia delegats de *grogs* que no estaven legalment constituits.

Hi hauria moltes maneres de rebatre lo afirmat pels *samideanos* de *Tarragono Esperanta*, però consti que no vull fer-ho : només els demano que contestin, si poden, a una pregunta força senzilla : ¿Per què no estaven legalment constituits els *grogs* que enviaren delegats a la reunió en que s'aprovaron els Estatuts de la E. T. P. L., a quines delegacions prestà conformitat el delegat de *Tarragono Esperanta*?

Mercès, senyor Director de K. E., per haver donat cabuda a la present en les planes de la revista orgue de K. E. F., i sàpiga que resta de vostè afectíssim i atent s.,

q. l. e. l. m.,
E. AGUADÈ

Llista de delegats autoritzats per la administració de K. E. F. per a rebre les quotes

Arbós del Penedès	A. Romagosa	Major, 11
Badalona	«Badalona Stelo»	Sant Pere, 86
Balaguer	M. Espar Boquer.	Miracle, 7
Banyoles	J. Aulina	Turers, 49
Barbarà del Vallès	S. Arnella	Sant Pere, 21
Barcelona	Joan Rosals	Porta-ferrissa, 30
Begas	J. Esteve	Raval Sant Martí, 19
Berga	J. Cardona.	Apotecari
Blanes	S. Robert	Llarg, 42
Borjas Blanques	F. Rubinat.	Pou, 2
Calafell	J. Jané	
Cambrils	Josefina Maseguer	Hostal Nou
Cassà de la Selva.	N. Puig.	Bisbal, 1
Castellar del Vallès	F. Blanquer	Fonts Calents
Centelles	J. Raurell	
Flix	«Verda Stelo»	
Girona	F. Anguet	Progrés, 20
Granollers	F. N. Pujadas.	Fonda d'Europa
Igualada	A. Mosella.	P. Constitució, 11
La Escala	J. Ximinis	Fàbrica gèneros de punt
Lleida	Ll. Abadal.	Major, 12 i 14
Manlleu.	«Esperantista Amikeco»	Pont, 38, 2 ^a , 1 ^a
Mataró	J. Solà	Sant Josep, 46
Mieras	R. Riera	Comerciant
Mollet	«Vojantaüen»	
Olot	I. Juanola	Superior, 25, 2 ^a
Palafrugell.	J. Marquès.	Pals, 1
Pobla de Lillet	J. Llumà	Porxos, 19
Prades	T. Alsina, pvre.	
Premià de Mar	P. Alsina	Camí Reial, 81-79
Reus.	E. Aguadé.	Presó, 15
Ripollet.	«Esperanta Akvofalo»	Nou, 20
Rubí.	J. Ratés.	Sant Magí, 1 i 3
Sabadell.	Lloc Social.	Gracia, 12
Salàs.	P. Vivet.	Metge
Sant Feliu de Guíxols	J. Blanch	Caimó, 32
Sant Llorenç Savall.	J. Roma.	
Sant Quirze de Besora	J. Fossas	Metge
Santa Coloma de Farnés.	J. Gener.	Verge Maria, 1, 2 ^a
St. Perpetua de la Moguda.	«Kamparo»	
Selva del Camp	J. Girona	
Tarragona	D. Obiol	Uniò, 9, 3 ^r
Terrassa.	A. Olíart	Clarís, 24
Tivissa	F. M. Brú	Avall, 16
Torelló	C. Viñolas.	Sant Josep, 14
Vendrell	F. Guitart	Plaça Dr. Murillo, 7
Vich	J. Comella.	Plaça Major, 18
Vilafranca del Penedès.	A. Robleño	Puigmoltó, 14
Vilanova i Geltrú	F. Mestres.	Sant Antoni, 1 i 3

V Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio

Sant Feliu de Guíxols,
28-29 de Junio 1914^a

AMIKOJ!
MONTRU LA FORTON DE ESPERANTISMO
EN NIA LANDO!
IRU AMASE AL LA KONGRESO!